

Maa- ja metsätalousministeriö
Ruokaosasto
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@mmm.fi

LAUSUNTO

25.4.2018

Dnro 214/2018

Lausuntopyyntö 7.3.2018, Dnro 551/01.02/2018

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON ASETUSLUONNOKSESTA PORONHOITOVUODELTA 2018/2019 MAKSETTAVASTA ELÄINKOHTAISESTA TUESTA

Eläinkohtainen tuki on porotalouden harjoittajalle pieni, mutta sitäkin tärkeämpi tulonlähde. Tukien osuus porotalouden liikevaihdosta on alle 20 %. Vaikka poronlihan tuottajahinta on noussut, ei se riitä kompensoimaan menojen kasvua, sillä teurasporojen määrä on edelleen alhainen. Poronhoitovuonna 2016–2017 teurastettiin 78 496 poroa. Merkittävin syy alhaisiin teurasmääriin on petovahinkojen suuri määrä. Myös eloporojen kokonaismäärä on reilusti alle asetetun suurimman sallitun poromäärän. Poronhoitovuonna 2016–2017 eloon luettuja poroja oli 198 321, joista todennetusti tuhoutui 5 179 poroa. Näin ollen todellinen elossa olevien porojen määrä keväällä 2017 oli 193 142. Jotta porotaloudella olisi mahdollisuuksia selvittää tilanteesta, tulee eläinkohtaisen tuen määrää korottaa.

Porotalouden eläinkohtainen tuki kuuluu kansallisesti maksettaviin pohjoisen tukiin (laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista). Tuen saannin ehtona on, että ruokakunta omistaa vähintään 80 eloporoa. Vuoteen 2013 saakka tuen saannin ehtona oli 65 ja 2014 68 vuoden yläikäraja. Yläikärajalla oli selviä myönteisiä vaikutuksia elinkeinon harjoittajien ikärakenteeseen. Vuoden 2014 jälkeen yli 65-vuotiaiden, vähintään 80 eloporoa omistavien määrä on moninkertaistunut (28 henkilöstä 93:een) ja yli 68-vuotiaidenkin määrä kaksinkertaistunut (14:sta 36:aan). Samaan aikaan ikäryhmässä 18–65 eläinkohtaista tukea saavien poronostajien määrä on laskenut (889:sta 825:een). Yläikärajan poisto on vaikeuttanut nuorten pääsyä elinkeinon pariin, sillä porojen määrä poronhoitoalueella ja paliskunnissa on tiukasti säädelty. Maa- ja metsätalousministeriö määrittää paliskuntien suurimmat sallitut eloporoluvut kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Tämä rajoittaa poronostajien määrää ja karjakokoja. Kun ikääntyneiden poromiesten ei enää tuen menettämisen vuoksi tarvitse luopua poroista, ei nuoremmilla ole mahdollisuuksia kasvattaa porokarjaansa sellaiseksi, että sillä tulisi toimeen. Pahimmillaan tämä tarkoittaa työkykyisten poronostajien määrän vähenemistä ja paliskuntien toiminnan rapautumista.

Paliskuntain yhdistys vaatii, että poroelinkeinoon erityispiirteet huomioidaan asetustason säädöksellä. Eläinkohtaiselle tuelle on asetettava yläikäraja, 65- tai 68-vuotta. Lisäksi eläinkohtainen tuki on nostettava 36 euroon.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

alj/ao